

**ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ”
с. Вълчитрън, общ. Пордим, обл. Плевен**

5890, ул. Лачко Ангелов 2, тел. +359 6528 2396, e-mail: d.lungalov@abv.bg

Утвърдил: /п/

/Детелин Лунголов/

Училищен план за кариерно ориентиране и консултиране

Училищният план е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет Протокол №7 на проведено заседание на дата 07.09.2021 г.

За да отговори училището на света, в който живеем, както и на този, в който ще живеят днешните ученици, то трябва да се промени. И първата стъпка е създаване на различни иновативни подходи, които карат учениците да мислят и действат ефективно, да имат качествени взаимоотношения с другите и да постигат истински успехи в живота. Активните учители, които искат да спечелят интереса на учениците си отдавна търсят начини да разчупят часовете си и ако усилията на преподавателите се обединят около една обща цел, работят заедно върху конкретен проблем, резултатите са гарантирани.

За да създадем училищен план за кариерно ориентиране е необходимо да преминем определени етапи на проучване и анализ на конкретен проблем и да си дадем достатъчно време за реализация на този план. Необходимостта от промяна трябва да бъде приета от всички, а екипът, който работи върху конкретния проблем трябва да бъде фасилитиран компетентно от ръководителя на екипа. Самият план трябва да бъде гъвкав и да може да търпи промяна, а самия процес на изпълнение да се контролира с подходящ инструментариум. Резултатите трябва да се представят пред цялата педагогическа колегия и ако са положителни подходите и разработките да могат да бъдат използвани от останалите преподаватели. Планът трябва да има и подкрепата на родителите, които да могат да дават мнението си по време на реализацията, както и да бъдат включени в определени етапи и дейности.

Този модел на план за кариерно ориентиране може да бъде приложен за решаване на кариерни проблеми в зависимост от това какви нагласи, какви умения и какви знания искаме да развиваме и в коя образователна степен. И оттук какви стъпки трябва да следваме за създаването на такъв план може да се види от плана, реализиран в

нашето училище. Същият модел може да се използва от всяка образователна институция.

Годишна цел

Подпомагане на индивидуалния образователен и професионален избор на учениците и подготовката им за професионална реализация в съответствие с възможностите на образователната система и пазара на труда.

Задачи

1. Осигуряване на специализирана информация на учениците за възможностите на средното образование, подпомагаща професионалното им ориентиране.
2. Работа за развитие на умения за самостоятелно вземане на решения за училищен и професионален избор.
3. Подготовка на учениците, завършващи седми клас за професионална реализация в условията на пазарната икономика.
4. Прилагане на съвременни подходи и техники на работа с ученици, стимулиращи тяхната активност при избор на училище.

Дейност 1. Изграждане на екип.

Среща на Директора с Експертния съвет за обсъждане на идеи за дейности, свързани с анализи, резултати от работата на училището, изготвяне времеви график на плана за кариерно развитие и разпределяне на отговорности.

Срок: месец декември 2021 г.

Дейност 2. Изработване на анкети и тестови форми за отчетност, което ще гарантира успешното реализиране на плана за кариерно развитие. Създаване на екип за проучване на данни от заместник директор УД, педагогически съветник, главен учител. Използвания от екипа инструментариум за оценка се съгласува с кариерния консултант към Кариерния център.

Срок: месец декември 2021 г.

Дейност 3. Събиране и анализиране на мнения и предложения от педагогическите специалисти в училище от педагогическия съветник, съвместно с главните учители. Проучване на различни материали и иновации в областта на кариерното ориентиране от сайтове, публикации, професионални конференции, методики, които прилагат техни колеги, както и обмисляне на вътрешните и външните ресурси, като това ще създаде условия за оптимизиране на работата и нови идеи.

Срок: месец декември 2021 г.

Дейност 4. Събиране и анализиране на мнения и предложения на родителите. Съставяне на база данни от класния ръководител с родители, които желаят да се включат в дейностите по реализиране на Плана.

Срок: месец януари/февруари 2022 г.

Дейност 5. Изготвяне на План и Годишен календар на дейностите по кариерно ориентиране за учебната година. Приемане на Плана и Годишния календар на дейностите по кариерно ориентиране от Педагогическия съвет на училището, съгласувани с Обществения съвет и училищното настоятелство.

Срок: месец декември/януари 2021/2022 г.

Дейност 6. Подготовка за реализация на Плана – Обучение на учителите за начините на управление на кариерните процеси и работа в екип, с цел повишаване квалификацията на учителите по темата от педагогическия съветник съвместно с кариерен консултант от ЦКО; методическо и ресурсно осигуряване..

Срок: месец март 2021 г.

Дейност 7. Представяне на Плана за кариерно ориентиране на родителски срещи.

Срок: месец март 2022 г.

Дейност 1. Изграждане на екип.

Среща на Директора с Експертния съвет за обсъждане на идеи за дейности, свързани с анализи, резултати от работата на училището, изготвяне времеви график на плана за кариерно развитие и разпределяне на отговорности.

Срок: месец декември 2021 г.

Дейност 2. Изработване на анкети и тестови форми за отчетност, което ще гарантира успешното реализиране на плана за кариерно развитие. Създаване на екип за проучване на данни от заместник директор УД, педагогически съветник, главен учител. Използвания от екипа инструментариум за оценка се съгласува с кариерния консултант към Кариерния център.

Срок: месец декември / януари 2021/2022 г.

Дейност 3. Събиране и анализиране на мнения и предложения от педагогическите специалисти в училище от педагогическия съветник, съвместно с главните учители. Проучване на различни материали и иновации в областта на кариерното ориентиране от сайтове, публикации, професионални конференции, методики, които прилагат техни колеги, както и обмисляне на вътрешните и външните ресурси, като това ще създаде условия за оптимизиране на работата и нови идеи.

Срок: месец януари/февруари 2021/2022 г.

Дейност 4. Събиране и анализиране на мнения и предложения на родителите. Съставяне на база данни от класния ръководител с родители, които желаят да се включат в дейностите по реализиране на Плана.

Срок: месец март/април 2021/2022 г.

Дейност 5. Изготвяне на План и Годишен календар на дейностите по кариерно ориентиране за учебната година. Приемане на Плана и Годишния календар на дейностите по кариерно ориентиране от Педагогическия съвет на училището, съгласувани с Обществения съвет и училищното настоятелство.

Срок: месец декември 2021 г.

Дейност 6. Подготовка за реализация на Плана – Обучение на учителите за начините на управление на кариерните процеси и работа в екип, с цел повишаване квалификацията на учителите по темата от педагогическия съветник съвместно с кариерен консултант от ЦКО; методическо и ресурсно осигуряване..

Срок: месец декември/януари 2021/2022 г.

Дейност 7. Представяне на Плана за кариерно ориентиране в на родителски срещи. Срещи по населени места с родители на бъдещи ученици

Срок: месец март 2022 г.

Дейност 8. Изпълнение на Плана за кариерно ориентиране.

Срок: месец декември 2021 – месец май 2022 г.

Дейност 8.1. Проучване на иновационни материали по темата за кариерното ориентиране от Екипа, работещ по изготвяне на Плана за кариерно развитие за създаване на програма за обучение на учениците в час на класа по кариерно ориентиране от пети, шести и седми клас. Така се изгражда ясна линия за създаването на интеграция, съвместяват се иновациите и стандартните методи, прилагани до момента. След приключване на проучването се изготвя писмено предложение на Екипа, с подходящите иновативни подходи. Предложението се съгласува с кариерен консултант, който дава експертно мнение.

Срок: месец декември 2021 г.

Дейност 8.2. Разработване на уроци по кариерно ориентиране за учениците от пети до седми клас, приложение към плана за кариерно ориентиране.

Срок: от м. декември/януари 2021/2022 г.

Дейност 8.3 Прилагане на Плана в учебния процес. Разработените уроци ще бъдат преподадени от класните ръководители в Часа на класа със съдействието на кариерни консултанти.

Срок: от месец февруари 2022 г. до месец март 2022 г.

Дейност 8.4. Проверка и анализ на резултатите. Преди, и след провеждане на уроците по кариерно ориентиране се правят тестове и контролни анкети, първоначално изготвени от екипа, даващи представа за нивото на информираност. Чрез периодични Тестове за резултатите се отчита нивото на информираност и мотивацията на учениците за избор на средно учебно заведение.

Срок: месец април 2022 г.

Дейност 9. Провеждане на изходящи проучвания /анкети/ сред учениците и анализ от педагогическия съветник съвместно с кариерен консултант от ЦКО – ниво на удовлетвореност от участието в инициативите. Успоредно провеждане на входящи проучвания за интересите и потребностите на учениците през следващата учебна година.

Срок: месец май 2022 г.

Дейност 10. Отчитане на резултатите на ниво училище, анализ и предложения за актуализиране на Плана за кариерно ориентиране. При необходимост - разработване на нови инструменти и материали; други последващи действия за оптимизиране на Плана и осигуряване на неговото ефективно и устойчиво изпълнение.

Срок: месец юни 2022 г.

Дейност 11. Публично представяне и популяризиране на резултатите. Чрез Ден на таланта през м. април и училищна изложба „Какъв искам да стана“ . На откриването на изложбата ще се отчетат постигнатите резултати, чрез презентация пред родителите и изнасяне на онлайн информация в сайта и фейсбук страницата на училището.

Срок: месец юни 2022 г.

Професионално развитие

Подпомагане на учителите за изграждането на техния капацитет.

След приключване на проекта всички учители ще бъдат обучени за начините на управление на кариерните процеси и кои са и методите за управление на процеса за кариерно ориентиране. Това ще даде възможност учителите да приложат знанията си сред учениците за дълъг период от време, ще повиши уменията им за избор на професия и учебно заведение, в което да продължат образованието си. Всяка година ще се провежда Ден на професиите и училищна изложба, което допълнително ще популяризира училището и ще изгради по-голямо доверие сред родители, ученици и обществеността.

Разпределяне на ресурси

Персонал, финансиране и време, необходими в подкрепа на стратегиите, дейностите, описани в този План за действие.

За постигане на резултати от Плана ще са необходими екип от девет души: Директор, Заместник директор по учебната дейност, педагогически съветник, класни ръководители на пети, шести, седми и осми клас които ще разработят уроците, и ще изнесат разработените уроци, Учител по Информационни технологии, който ще съдейства за прилагане на новите технологии и популяризиране на резултатите, Кариерен консултант, който ще съгласува инструментариума за оценка и учебното съдържание на уроците по кариерно ориентиране.

Мониторинг и оценка

Ще бъде създадена документация на Плана за кариерно ориентиране, която съдържа:

Протоколи от Педагогическия съвет, за обсъждане и приемане на иновацията, протоколи с имената на екипа.

Писмено предложение на екипа с подходящи за дейностите в проекта иновативни подходи.

Присъствен лист с обучените преподаватели.

Протоколи от заседанията на екипа за синхронизиране на учебната програма с иновативните методи.

Снимков материал и видеозаписи от проведените уроци и Деня на професиите училищната изложба.

Тестове по кариерно ориентиране, обратна връзка от родители и ученици и анкета, които ще се проведат от м. октомври до края на м. май/.

Екипът от експерти ще се събира на всеки 4 седмици от месец Септември 2020 г. до месец април 2021 г. за оценка на събраните данни, като ще оценява напредъка на Плана за кариерно ориентиране или събраните резултати от анкети, тестове и обратни връзки и ще прави промени в плана, ако това се налага.

В края на учебната година всеки ученик, участник в обучението, ще има участие в Деня на таланта или присъствие на изложбата и от всеки един родител на ученик ще се изисква информация за обратна връзка. Ако положителните мнения преобладават, ако

информираността учениците се повиши и всички ученици от седми клас продължат образованието си в средни училища ще смятаме Плана за кариерно ориентиране за успешен.

Екип за реализиране на Училищния план за кариерно ориентиране.

Директор на училището – ръководител на педагогическия екип. Формира педагогическия екип в училище и организира работата му по изпълнение на Плана за кариерно ориентиране.

- Осигурява условия за провеждане на дейности по Плана за кариерно ориентиране на ниво училище.
- Осъществява контакти с Центъра за кариерно ориентиране, с външни партньори, които имат отношение към дейностите по кариерно ориентиране на ниво училище – специалисти, представители на НПО.
- Представя резултати и разработени практики за кариерно ориентиране на учениците на училищно ниво, прави предложения за промени на Плана за кариерно ориентиране.
- Организира и контролира дейностите за реализиране на плана.
- Оперира с част от училищния бюджет за съответни дейности.
- Осигурява сътрудничество между училището и средата извън него, така, че учениците да формират конкретни знания и опит, необходим за по-нататъшното им образование или кариерно развитие.

Педагогически съветник – координатор на дейностите по кариерно ориентиране на ниво училище.

- Координира и съгласува с Директора изпълнението на дейностите по кариерно ориентиране на училищно ниво, в сътрудничество с кариерните консултанти от ЦКО и училищния екип;
- Участва пряко в дейностите по кариерно ориентиране на учениците – от входяща до изходна диагностика на резултатите и индикаторите по реализация на Програмата; прави предложения за промени на Плана за кариерно ориентиране на училищно ниво
- Подпомага учениците при усвояване на умения за самопознание, формиране на реална самооценка и осъществяване на самостоятелен избор за кариерно и личностно развитие;
- Посредничи и насочва учениците и техните родители към специалисти от Центъра за кариерно ориентиране.
- Консултира ученици и техните родители при избор на училище и професия;
- Консултира и предоставя методически насоки на класни ръководители и учители по въпросите, свързани с кариерното ориентиране и развитие на учениците, съгласно дейностите по Плана за кариерно ориентиране.
- Участва в организирането и провеждането на всички училищни, класни и извънкласни форми на работа по кариерно ориентиране.

- Обобщава резултатите от проучванията на интересите на учениците, предложенията на учениците и обратната връзка от страна на учителите и класните ръководители.
- Предлага на директора и педагогическия екип промени в Плана за кариерно ориентиране.

Заместник директор по учебната дейност - координира дейностите по планиране и изследване на нагласите на ученици, учители и родители.

Отговаря за координацията между класните ръководители при изпълнение на дейностите по кариерно ориентиране, свързани с теми по учебните предмети.

- Събира и обобщава обратна връзка и предложения от учителите във връзка с реализацията на Плана за кариерно ориентиране и я предоставя на директора на училището.
- Дава предложения и подпомага на оперативното ниво организацията на дейностите по Плана за кариерно ориентиране.

Учител по Информационни технологии:

- Съдейства за прилагане на новите технологии от преподавателите и класните ръководители.
- Осигурява популяризиране на резултатите от дейностите по Плана за кариерно ориентиране чрез информация в сайта на училището и електронните медии.

Класни ръководители:

- Участват в изпълнението на Плана за кариерно ориентиране;
- Правят предложения за промени на Плана за кариерно ориентиране на училищно ниво.
- Интегрират знанията за кариерно ориентиране по водените от тях учебни предмети.
- Подпомагат учениците и техните родители в ориентацията и избора на учебно заведение, ръководени от потребностите на ученика и неговите способности;
- Информират педагогическия съветник и родителя за кариерния избор на ученика;
- Подкрепят индивидуално учениците при избора им на по-нататъшно образование;
- Информират и насочват учениците преди следващ етап от тяхното образование и предоставят информацията за професионалните области, като се фокусират върху възможностите и показани способности от учениците;
- Участват в организираните училищни и извънучилищни инициативи, свързани с кариерното ориентиране – Ден на професиите, изложба „Какъв искам да стана“, разяснителни кампании за ученици и родители.

Учител консултант:

- Участва пряко в изпълнението на дейностите на Плана за кариерно ориентиране.
- Предоставя специализирани услуги по кариерно ориентиране на учениците от училището и на техните родители.
- Подпомагат дейността на педагогическия съветник, класните ръководители и учителите в областта на кариерното ориентиране.
- Информира учениците, педагогическите специалисти и родителите за: структурата и видовете подготовка в училищното образование; институциите в системата на образованието; характеристиките на професиите; потребностите и изискванията на пазара на труда в региона.
- Осъществява индивидуална и групова работа с учениците за: подобряване на мотивацията на учениците за учене, за професионална реализация и кариерно развитие; изпълнението на интерактивни упражнения по кариерно ориентиране; провеждане на тренинги за формиране на умения за избор на образование.
- Осъществява диагностична и консултативна дейност с учениците относно познавателни и професионални интереси, нагласи и мотивация за избор на образование.
- Посредничи при взаимодействието на учениците и родителите, училищното ръководство и педагогическите специалисти в училище и с представители на средните училища по проблемите на кариерното ориентиране на учениците.
- Участва в създаването и утвърждаването на иновативни училищни практики за кариерно ориентиране

Организира форуми по кариерно ориентиране на училищно равнище.

Родители:

- Участват в дейностите по кариерно ориентиране като лектори по теми, свързани с професиите, кариерното и личностно развитие (Родител – кариерен консултант).
- Участват като доброволци във фокус-група по проблемите на кариерното ориентиране в училище с участие на кариерен консултант.

Дават оценка за ефективността на Плана за кариерно ориентиране и предложения за неговото успешно реализиране на ниво училище.